

مقام معظم رهبری؛ بزرگترین واقف کتب خطی کتابخانه آستان قدس رضوی

مقام معظم رهبری به عنوان بزرگترین واقف کتب خطی و چاپ سنگی کتابخانه آستان قدس رضوی مطرح هستند. مجموعه نسخه‌های اهدایی ایشان به کتابخانه آستان قدس رضوی، بالغ بر ۱۵ هزار کتاب خطی و ۵ هزار کتاب چاپ سنگی است. دامنه موضوعی نسخه‌های اهدایی گسترده بوده و از تاریخ و ادبیات گرفته تا فقه و اصول را در بر می‌گیرد. بیشترین نسخه‌های خطی اهدایی مقام معظم رهبری با ۲۸۰۰ نسخه در موضوع فقه است. در بین نسخه‌های خطی ایشان، نسخه‌های نفیسی هستند که به لحاظ قدمت، منحصر به فرد بودن، دستخط علماء و جنبه هنری از ارزش بالایی برخوردار هستند. از نسخه‌های نفیس اهدایی ایشان می‌توان به قرآن منسوب به امام حسین (علیه السلام) که روی پوست آهوبه خط کوفی کتابت شده، «نقودالجمال فی عقودالترجمان» در زمینه علوم قرآن، کتابت شده در تاریخ ۱۸ صفر ۶۰۹ قمری و نسخه‌ای قدیمی و نفیس از نهج البلاغه به خط نسخ کهن و مشکول «محمد بن حسین معروف به برهان نظامی» به تاریخ سه شنبه ۲۴ ذی الحجه ۶۷۴ قمری اشاره کرد.

فهرست نسخه‌های خطی رهبری در ۱۱ عنوان در ۴۱ جلد و سنگی در یک عنوان در دو مجلد به صورت فهرست موضوعی به شرح ذیل منتشر شده است:

- جلد اول در موضوع علوم قرآنی
- جلد دوم (بخش ۲) در موضوع اخبار و احادیث
- جلد سوم در موضوع فقه (بخش ۲)
- جلد چهارم در حکمت و کلام (بخش ۲)
- جلد پنجم در عرفان و منطق
- جلد ششم در اخلاق و ادعیه
- جلد هفتم در ادبیات
- جلد هشتم در رجال تاریخ
- جلد نهم در طب، هیأت و نجوم، ریاضی، کیمیا، موسیقی
- جلد دهم در صرف و نحو و معانی و بیان و لغت
- جلد یازدهم در اصول فقه
- جلد پانزدهم فهرست نسخه‌های چاپ سنگی (بخش ۲)

چند نمونه از نفایس هدیه شده توسط رهبر معظم انقلاب

- «نقودالجمال فی عقودالترجمان»، علوم قرآن / فارسی و عربی / اهدا به ابوطاهر سلیمان مجتبی بن مرتضی، منحصر، خط نسخ، تاریخ کتابت: ۱۸ صفر ۶۰۹ ق
- نهج البلاغه، حدیث عربی / از محمد بن حسین شریف رضی (۳۵۹-۴۰۶ ق) خط: نسخ کهن و مشکول محمد بن حسین معروف به برهان نظامی، تاریخ کتابت: سه شنبه ۲۴ ذی حجه ۶۷۴ ق
- قرآن منسوب به امام حسین (علیه السلام)، روی پوست آهوبه خط کوفی
- کشاف زمخشری کتابت قرن ۷ هجری
- الامتع از قطب الدین محمد بن محمد دمشقی متوفای سال ۸۹۴ هجری قمری، نسخ کتابت جمال الدین یوسف --- شافعی در ۸۷۶ هجری قمری با دستخط مؤلف و اجازه به کاتب نسخه به تاریخ شوال ۸۷۶
- مسند احمد بن حنبل، کتابت قرن ۷ هجری قمری
- مشارق الانوار النبویه، از رضی الدین حسن صفانی، کتابت قرن ۷ هجری قمری
- دیباچه تقویم علایی از خواجه نصیر الدین طوسی، خط نسخ ۲۳ سطری کتابت ۶۸۵ ق